

Marian Marek Drozdowski

Dokumenty Powstania Warszawskiego

Palestra 38/7-8(439-440), 28-29

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dokumenty Powstania Warszawskiego

Powstanie Warszawskie było nie tylko wydarzeniem istotnym w historii Polski, ale posiadało szersze międzynarodowe znaczenie. Przypomniało ono przede wszystkim brutalną politykę hitlerowską wobec narodów Europy Środkowej, którzy w imię utrzymania imperialistycznej pozycji III Rzeszy, swoiście rozumianej Mitteleuropa, gotowi byli do największych zbrodni. Realizowali je przede wszystkim w pierwszej fazie Powstania, czego wyrazem były masowe rzezie ludności cywilnej Woli i Ochoty.

Powstanie ukazało imperialistyczną politykę Rosji Sowieckiej, a przede wszystkim Stalina, który cynicznie przypatrywał się ginącemu miastu. Polityka faktów dokonanych, którą uprawiał zmierzała do fizycznej likwidacji garnizonu AK miasta stołecznego Warszawy, a także oddziałów idących na pomoc walczącej Warszawie – zatrzymywanych, internowanych i deportowanych do Rosji. Przywódcy państw anglo-saskich dbając przede wszystkim o własne interesy narodo-wo-państwowe, gotowi byli pójść na daleko idące kompromisy wobec stalinowskiej polityki uprawianej w Europie Centralnej.

Publikujemy kolejną serię nieznanych dokumentów ze zbiorów Studium Polski Podziemnej oraz Polskiego Instytutu i Muzeum Sikorskiego w Londynie, związanych z dziejami Powstania Warszawskiego.

Pierwszy dokument to przemówienie gen. dyw. Tadeusza Bora-Komorowskiego, wygłoszone w Londynie 1 sierpnia 1949 r., wyjaśniające genezę decyzji o rozpoczęciu Powstania Warszawskiego.

Drugi dokument to historyczne przemówienie premiera Stanisława Mikołajczyka na tajnym 142-gim posiedzeniu Rady Narodowej R.P. w dniu 25 sierpnia 1944 r., na którym szef polskiego Rządu uzasadniał konieczność porozumienia z rządem sowieckim w trakcie trwania Powstania Warszawskiego.

Następne – to poufne Biuletyny Informacyjne Ministerstwa Spraw

---

Zagranicznych: nr 88 z 24 sierpnia 1944 r., komunikat dodatkowy z tego samego dnia ministra Obrony Narodowej gen. Mariana Kukieła oraz komunikat tegoż ministra z 13 listopada 1944 r.

Na zakończenie przedstawiamy ocenę nastrojów żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na zachodzie, opracowaną 30 sierpnia 1944 r. przez Wydział Polityczny Ministerstwa Obrony Narodowej.

Czujemy się też w obowiązku przypomnieć głos sprawiedliwych, którzy odpowiadali na apele i prośby walczącej Warszawy, a także środowisk intelektualnych polskiego Londynu:

- Apel pisarzy polskich do pisarzy narodów sprzymierzonych z dnia 1.09.1944 r.
- Stanowisko George'a Orwella, wybitnego pisarza brytyjskiego, na dramat Powstania Warszawskiego; artykuł pt.: „Przeciw bezmyślności” z dnia 4.09.1944 r.
- Apel lorda Vansittarta na łamach „Daily Mail” z dnia 15.08.1944 r.
- Wystąpienie do robotników żydowskich Warszawy z dnia 9.09.1944 r.

Marian M. Drozdowski